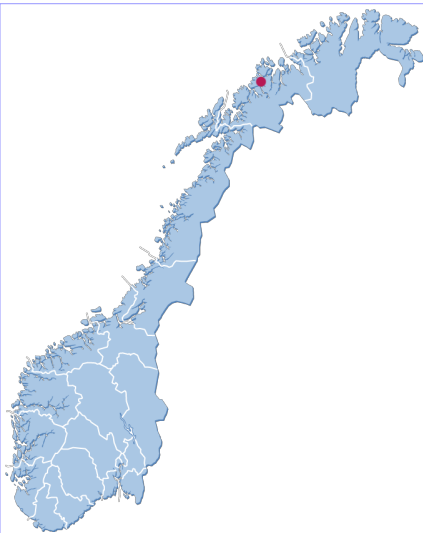
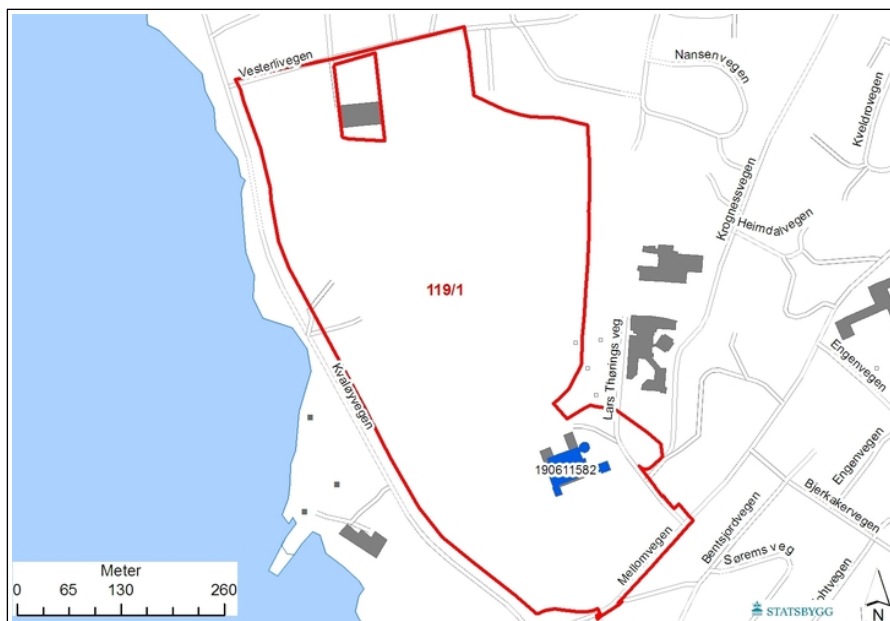

Bygnings- og eiendomsdata

Fylke: Troms
 Kommune: 1902/Tromsø
 Opprinnelig funksjon: Museum
 Nåværende funksjon: Universitetsmuseum
 Foreslått vernekategori:
 Totalt antall bygg: 2

Situasjonskart. Opphavsrett: Statsbygg.

Bygningsoversikt, omfang vern

Byggnr	Byggnavn	Oppført	Verneklasse	Omfang	GAB nr	Gnr/Bnr
11433	TROMSØ MUSEUM	1958 - 1961	Verneklasse 1, fredning	Eksteriør/Interiør	190611582	119/1

Vern kompleks

Formål:	Formålet med fredning av Tromsø museum er å sikre museumsbygningen fra 1961 som representant for utbygging av vitenskaplige institusjoner i Norge. Formålet er videre å sikre bygningens arkitektur.
Begrunnelse:	Tromsø museum er den første vitenskaplige institusjonen i Nord-Norge, og var tenkt som en av grunnpillarene i et bredere vitenskaplig miljø. Tromsø har lang akademisk historie med latinskole, lærerseminar, Tromsø museum og Nordlysobservatoriet. Universitetsmuseene i Norge har alle oppstått fra individuelt og privat initiativ og blitt drevet frem av enkeltpersoner med særlig interesse for vitenskap og kunnskapsformidling. Intensjonen med opprettelsen har vært vitenskapelig, men også patriotisk og nasjonsbyggende. Museumsbygningen fra 1961 blir til i en fase der staten bidrar til både drift, tomt og bygging, men før "utdanningseksplasjonen" gjør seg gjeldende med sterk vekst og nyetableringer for høyere utdanning. Bygningen belyser dermed interessant utdanningshistorie. Bygningen er også arkitekturhistorisk verdifull og en velbevart representant for etterkrigsmodernismen.
Omfang:	Museumsbygningens eksteriør og deler av interiør.

Beskrivelse kulturmiljø

Tromsø museum ligger sør på Tromsøya, ca. 2-3 km fra Tromsø sentrum, tett opptil friluftsområdet Folkeparken. Tromsø museum består av museumsbygningen som rommer utstillinger, publikumsarealer og kontorer, samt anlegget til botanisk fagenhet, det tidligere akvariet, som ligger ved sjøen og består av en bygning, naust og kaianlegg. Området umiddelbart rundt museumsbygningen er opparbeidet (parkarealer, plen, adkomst, parkeringsplass), mens området utenfor er skogkledd.

Adresse: Lars Thørings veg 10.

Eiendomshistorikk

Tromsø museum er Nord-Norges eldste vitenskaplige institusjon, etablert i 1872. Museets var allerede fra starten av en vitenskaplig institusjon innen kultur- og naturhistorie, hovedsaklig med arktiske strøk som arbeidsfelt.

Tromsø museum holdt til i Baptistenes menighetshus i Tromsø fra 1874-1894 og flyttet til egen bygning først i 1894. I 1949 reorganiseres museet og får seks avdelinger: Geologisk, Botanisk, Zoologisk, Arkeologisk, Nyere kulturhistorie og Samisk etnografisk.

Tromsø museum overtok Akvariet i Tromsø i 1958 og innredet annen etasje til den nyopprettede Marinbiologisk stasjon. Til anlegget hørte også stort båthus for stasjonens motorskøyte.

Dagens museumsbygning oppføres nær akvariet, på en del av den såkalte Folkeparken (tidligere del av Tromsø prestegårds jord) avgitt 1951 fra Staten til Tromsø museum, for oppføring nytt museumsbygg. Norges Almenvitenskapelig Forskningsråd (NAVF) bekostet hele byggesummen. NAVF ble opprettet i 1949 og lå under Kirke- og undervisningsdepartementet. Bygningen ble innviet i 1961.

De kultur- og naturhistoriske museene har spilt en viktig rolle for etableringen av universitetene og spiller en vesentlig rolle for universitetenes vitenskaplige virksomhet. Tromsø museum var viktig for beslutningen om å opprette Universitetet i Tromsø i 1968. Først i 1976 ble museet formalisert som en del av Universitetet i Tromsø, i form av et eget institutt. Marinbiologisk stasjon blir etter denne omorganiseringen til Marinbiologisk avdeling, og i 1990 overføres denne avdelingen til Norges Fiskerihøgskole (byggnr 11450, kompleksnr 3406).

Universitetsmuseene er i landsverneplanen for kunnskapssektoren representert ved flere formålsbygde museumsbygninger: Bergen museum - eldste bygning fra 1866, Vitenskapsmuseet i Trondheim - eldste bygning fra 1868, Kulturhistorisk museum i Oslo - eldste bygning fra 1904 og Tromsø museum - bygning fra 1961.

Kilder:

Et museum for vår tid. Tromsø museum. Småtrykk 1979.

NOU 2006: 8 Kunnskap for fellesskapet. Kapittel: Universitetsmuseenes historie.

Universitetet i Tromsø 25 år. Fulsås. UiT 1993.

Tromsø museum 100 år. Ottar nr 74, 1992.

Ottar - diverse nr.

Årsberetninger for Tromsø museum - diverse årganger.

Verneverdige bygg

Byggnr: 11433

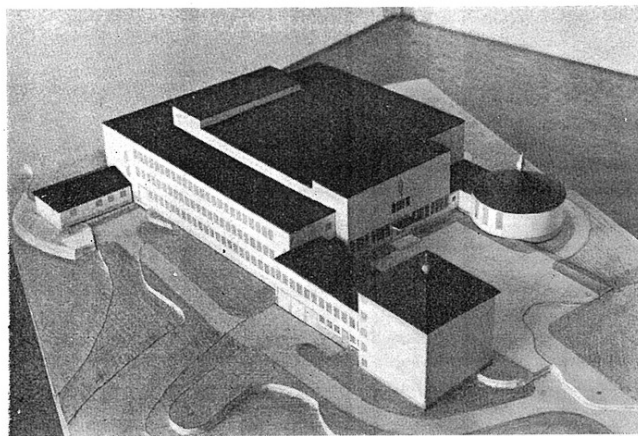
GAB nr: 190611582

Navn: TROMSØ MUSEUM

Oppført: 1958 - 1961

Hovedfasade med inngangsparti. Opphavsrett: UiT.

Model av museets nybygg sett fra NØ. I forgrunnen bibliotekfløyen. Bakenfor sees foredragssalen (rund).

Modellbilde gjengitt i museets årsberetning 1957/1958.

Hovedinngangen. Opphavsrett: Statsbygg.

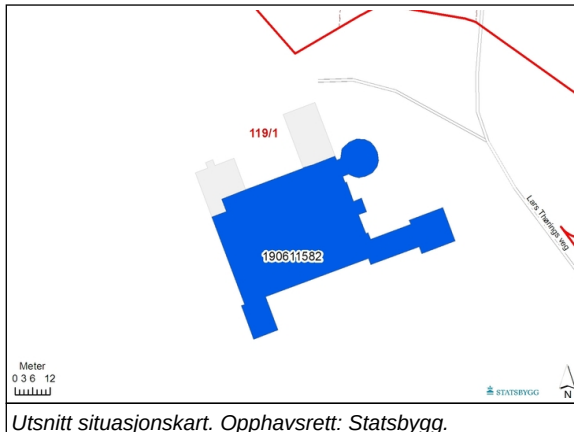
Moderne teknologi i bruk i markedsføring av museet. Opphavsrett: Statsbygg.

BYGNING 11433 TROMSØ MUSEUM

Kompleks 99340602 Tromsø museum

Bygnings- og eiendomsdata

Ansvarssted/etat:	UNIVERSITETET I TROMSØ
GAB nr:	190611582
Gnr/bnr:	119/1
Oppført:	1958 - 1961
Byggherre:	Tromsø Museum
Arkitekt:	Gudolf Blakstad og Herman Munthe-Kaas
Opprinnelig funksjon:	Undervisning/forskning
Nåværende funksjon:	Undervisning/forskning
Bygningsart:	Museum
Regulering:	Regulert: Regulert til byggeområde for offentlig formål i reguleringsplan 1306 vedtatt 11.09.1996.
Vernestatus:	

Sammendrag bygningsbeskrivelse

Bygningen er oppbygd av strenge geometriske former, som kvadrat, sirkel og rektangel. Inngangssonen ligger mot øst og rammes inn av to fløyer. Mot øst ligger biblioteksfløyen som består av en langstrakt del i en etasje og som avsluttes med et kvadratisk tårn med pyramidetak og mot vest en rotunde med lavt kjegletak. Planløsningen er bygd på prinsippet om at kontorer og andre arbeidsrom legges utenpå en kjerne av magasinrom uten vinduer. Foredragssal og biblioteksfløy kommer som appendikser til denne blokken. Bibliotekets boksamling ble plassert i et kompakt tårn. Bygningen består av underetasje og to øvrige etasjer.

Sammendrag bygningshistorie

Arkitekt for tilbygg fra 1982 er arkitektfirmaet Blakstad og Munthe-Kaas, Oslo. Dette er samme arkitektfirma som tegnet Tromsø museums bygning fra 1961.

Kilder:
Ferdigmelding SB 277/1982.
Se kompleksrapporten for flere kilder.

Bygningshistorikk

1955		Kostnadsberegning nybygg kr 3 350 000. Bevilgning fra Norges Almenvitenskapelig forskningsråd kr 2 750 000.
1958	1961	Bygningen oppføres.
1973		Ventilasjonsanlegg
1980	1983	Utbedring og oppgradering av fyrrom og ventilasjonsanlegg.
1980		Tilbygg auditorium
1994		Tilbygg kontorfløy. Nytt ventilasjonsanlegg, oppgradering av eksisterende.
2003		Oppgradering og renovering av kjøkken og kantine.

Vern

Formål:	Formålet med fredning av Tromsø museum er å sikre museumsbygningen fra 1961 som representant for utbygging av vitenskaplige institusjoner i Norge. Formålet er videre å sikre bygningens arkitektur.
Begrunnelse:	Tromsø museum har siden starten vært en viktig kunnskapsinstitusjon, og det vitenskapelige miljøet var viktig ved opprettelsen av Universitetet i Tromsø. Tromsø museum har et arkitektonisk uttrykk der klare geometriske former gir en komposisjon som er saklig og streng, men som også rommer variasjon og asymmetri. Kvadratisk tårn og rotunde rammer inn et monumentalt inngangsparti. Det modernistiske uttrykket gjør at Tromsø museum skiller seg fra de langt eldre bygningene til andre universitetsmuseer. Nyere tilbygg er tilpasset og underordnet, slik at det opprinnelige uttrykket er godt bevart.
Omfang:	Eksteriør: 1961-delens volum, utforming og materialbruk. Interiør: Inngangsparti, hall, trapp/trapperom, rom over hall (i 2 etg) og rotunde. I disse rommene omfattes følgende opprinnelige elementer: Planløsning, overflater, materialbruk, interiørelementer, lamper.
Vernekategori:	Verneklasse 1, fredning

BYGNING 11433 TROMSØ MUSEUM

Kompleks 99340602 Tromsø museum

Interiør

Interiørnr: A103

Interiørnavn: Ekspedisjon

Beskrivelse:

Interiørnr: E145

Interiørnavn: Kantine
(rotunde)

Beskrivelse:

Interiørnr: A149

Interiørnavn: Korridor

Beskrivelse: Korridorer,
fellesrom og trapperom.

Interiørnr: 0

Interiørnavn: Hovedtrapp.

Beskrivelse: Trapp fra
ekspedisjonen i 1. etg. til
utstillingsaraler i 2. etg.

Interiørnr:

Interiørnavn: Bibliotek.

Beskrivelse: Bibliotek og
bokmagasin er i det
kvadratiske tårnvolumet.

Hovedfasade med bibliotekfløy/magasintårn, hovedinngang og kantine (rotunde). Opphavsrett: UiT.

Fasade mot vest (bakside), med kontorer i hovedfløy og vaktmesterbolig i den lave sidefløyen t h. Opphavsrett: UiT.

BYGNING 11433 TROMSØ MUSEUM

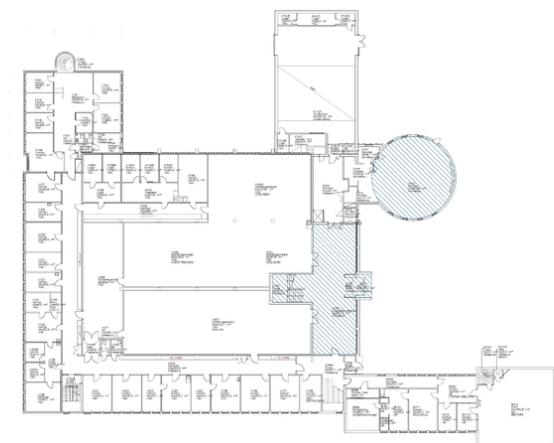
Kompleks 99340602 Tromsø museum

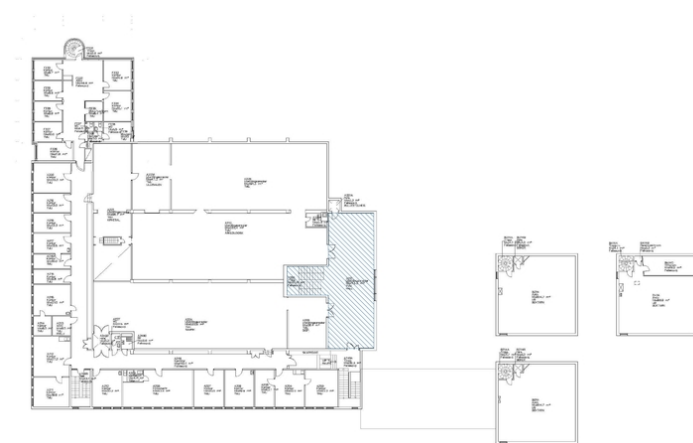
Rotunden er i dag (2009) kantine og auditoriet ble lagt til den nye fløyen (1982) til høyre. Opphavsrett: UiT.

Hovedinngang. Opphavsrett: Statsbygg.

Plan 1 med skravur for fredet interiør. Kontorfløy oppe til venstre ble tilbygd i 1994, og foredragssal/filmrom ovenfor rotunden ble tilbygd i 1982. Øvrige fløyer er opprinnelige fra 1961. Opphavsrett: Statsbygg.

Plan 2 med skravur for fredet interiør. Opphavsrett: Statsbygg.

Indre dører til hovedinngangen (vindfang). Opphavsrett: Statsbygg.

Hall i 2. etg. Et tilnærmet opprinnelig interiør med mange tidstypiske elementer. Opphavsrett: Statsbygg.

Hovedtrapp med monter i repos og overlys. Opphavsrett: Statsbygg.

Rotunden var opprinnelig foredragssal. Opphavsrett: UiT.

Trapperom (bitrapp). Bitrappene mot sørfasaden har karakteristiske spisse vinduer. Opphavsrett: Statsbygg.

Hall 1 etg med ekspedisjon og hovedtrapp. Et svært godt bevart rom/interiør. Opphavsrett: UiT.